

KATEDRÁLNY INFOLIST

15. - 21.8.2011

Liturgický kalendár:

Pondelok	15.8.	NANEBOVZATIE PREBL. PANNY MÁRIE	<i>Slávnosť</i>
Utorok	16.8.	Sv. Štefana Uhorského	<i>Lub. spom.</i>
Piatok	19.8.	Sv. Jána Eudes, kňaza	<i>Lub. spom.</i>
Sobota	20.8.	Sv. Bernarda, opáta a učiteľa Cirkvi	<i>Spomienka</i>
Nedeľa	21.8.	20. NEDEĽA V OBDOBÍ „CEZ ROK“	

Slávnosť Nanebovzatia Panny Márie

je prikázaný sviatok. To znamená, že tento deň máme podľa možnosti svätiť ako nedeľu, to znamená, predovšetkým sa zúčastniť svätej omše a nakoľko sa dá, zdržiavať sa práce.

Vo farnosti **Banská Bystrica – Mesto** je **odpustovou slávnosťou** a v súvisi s tým vo farskom kostole Nanebovzatia Panny Márie je možné získať úplné odpustky za obvyklých podmienok.

ŽIVOT VO FARNOSTI

- V sobotu, 6. júla sa **sviatosťou krstu** do rodiny božích detí začlenil: Jonáš Tobiáš Šurka.
- V uplynulom týždni darovali **na dvere kostola**: bohuznáma z Domu Božieho milosrdenstva 15 €, bohuznáma 100 €, bohuznáma 20 €, 2 bohuznáme po 10 €, 3 bohuznámi po 30 €, 2 bohuznáme po 50 €, bohuznáma 40 €.

Sme vďační Pánu Bohu aj všetkým vám, ktorí ste prispeli k tomu, že už tento týždeň mohli byť vymenené nové dvere. Ako vidíte, všetky architektonické prvky sme zachovali a veríme, že sa stanú veľmi dobrou pomôckou v izolácii voči zime, aj voči hluku. Po finančnej stránke sme doteraz zozbierali 4.425,00 €, biskupstvo nám prispelo sumou 2.475,00 €. Došla nám už aj výsledná faktúra

vo výške 7.264,00 €. Z toho vyplýva, že už nám zostáva dozbierať len 364,00 €.

Za všetky finančné dary vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplatť.

SVÄTÁ OMŠA (43.)

LITURGICKÉ SLÁVENIE EUCHARISTIE (26. časť)

PRIEBEH SLÁVENIA – LITURGIA EUCHARISTIE (3.)

Príprava obetných darov (II.)

Incenzácia obetných darov.

Okiadzanie obetných darov je neskoršieho dáta. Prvý raz incenzáciu obetných darov spomína Amalár v spise napísanom okolo roku 832 po svojej rímskej ceste, kde spomína, že zvyk takéhoto okiadzania je v Ríme neznámy. Rímske zvyklosti poznali len nosenie kadidla pri vstupe, pri sprievode s knihou evanjelií a pri odchode. Teda incenzácia obetných darov je franského pôvodu. V rímskej liturgii možno badať incenzáciu obetných darov až v 11. storočí.

Cieľom incenzácie je predovšetkým zvýšenie slávnostnosti liturgických úkonov. Preto sa používala iba pri slávnostných omšiach. Ďalej má v liturgii úlohu očistiť a posvätiť veci slúžiace k Božej oslave. Okiadzané dary majú byť vyňaté z vplyvu zlého ducha aj zo svetského používania a majú byť požehnané a odovzdané Bohu. Potom má kadidlo aj úlohu zahaliť všetko posvätnou atmosférou. Napokon kadidlo má aj silný symbolický význam: predstavuje našu modlitbu, ktorá ako dym tymianu vystupuje k Bohu. Po incenzácii obetných darov sa incenzuje oltár, potom celebrant, duchovenstvo a veriaci; totiž aj prítomné duchovenstvo a veriaci, všetci sme zahrnutí do obety ako „vyvolený ľud, kráľovské kňazstvo, svätý národ“ (1 Pt 2, 9).

Incenzácia je dobrovoľná a nie je viazaná len na slávnostné omše. Kadidlo možno použiť ľubovoľne pri akejkoľvek forme omše.

Pri vkladaní tymiánu do kadidelnice kňaz ho požehnáva znakom kríža. Podobne bez slova incenzuje oltár a bez slova odovzdáva kadidelnicu posluhujúcemu. Kríž okiádza vtedy, keď prechádza popri ňom.

Umývanie rúk

Po modlitbe *Prijmi nás, Bože, v duchu pokorných* alebo po prípadnej incenzácii si kňaz umyje ruky po strane oltára, potichu hovoriac:

„Pane, zmy zo mňa moju vinu a očisti ma od hriechu“.

Umývanie rúk je veľmi dávny prvok v liturgii. Už v hebrejskej veľkonočnej večeri bolo rituálne umývanie rúk. Zdá sa pravdepodobné, že aj pri Poslednej večeri to robil Ježiš so svojimi učeníkmi.

Umývanie rúk bolo potrebné aj z praktických dôvodov vtedy, keď veriaci prinášali obetné dary a konal sa obrad incenzácie. No viac ako praktický dôvod, tu prevažuje symbolický význam: túžba po vnútornom očistení. Zodpovedá to prirodzenému citu, že drahocenných vecí sa dotýkame len s očistenými rukami.

Umývanie rúk nebolo len pre kňaza. V starokresťanských bazilikách v átriu bola studňa alebo nádoba s vodou, kde si veriaci pred vchodom do kostola umývali ruky. Pri vchode do našich kostolov máme sväteničky s vodou, ktorou si veriaci kropia čelo. Aj farská nedeľná bohoslužba od čias Karolingovcov sa začína obradom Asperges: kňaz kropí ľudí svätenou vodou a veriaci spievajú *Yzopom ma pokrop, Pane...* To všetko vyjadruje túžbu po očistení.

Je lepšie, keď sa na umývanie rúk použije väčšia nádoba, odlišná od ampulky s vodou (ktorá je pre naliatie trochy vody do vína pri príprave obetných darov a na purifikáciu kalicha) a s väčším podnosom, na ktorý steká voda, a aj menší uteráčik. Ved' na rozdiel od predchádzajúceho misála, kde sa umývanie vysvetľuje ako obmytie palca a ukazováka, nový misál hovorí, že „kňaz si na boku oltára umyje ruky“ a v presbytériu treba pripraviť...“ ampulky s vínom a vodou, ak ich neprinášajú sami veriaci na obetovanie, ... a veci potrebné na umývanie rúk“ (*Všeobecné smernice Rímskeho misála*).

Keď máme možnosť vidieť slávenie svätej omše s pápežom Benediktom XVI., vidíme, že si ruky umýva asi krok mimo oltára, nie pri ňom. Má to symbolický význam, že k oltáru – miestu eucharistického slávenia – pristupujeme očistení.

Výzva na modlitbu

Kňaz sa po umytí rúk vráti do stredu oltára, rozopne a znova zloží ruky, pričom hovorí:

Modlite sa, bratia a sestry, aby sa moja i vaša obeta zalúbila Bohu Otcu všemohúcemu.

Prosba kňaza o modlitbu je vo chvíli, keď sa skončila príprava obetných darov, a kňaz má teraz predstúpiť pred Boha na čele a v mene zhromaždených veriacich s ich darmi. Táto výzva mala spočiatku rozličné obmeny.

Odpoveď na výzvu. Spočiatku to bola tichá modlitba klerikov, teraz však odpovedá všetok ľud nahlas:

„Nech Pán prijme obeť z tvojich rúk na chválu a slávu svojho mena, na úžitok nám i celej svätej Cirkvi“.

Po tejto odpovedi veriaci, ktorí počas prípravy obetných darov sedia, teraz vstanú, aby počúvali modlitbu nad obetnými darmi.

Modlitba nad obetnými darmi

Obrad prípravy darov sa uzavrie modlitbou nad obetnými darmi. Je to prezidiálna modlitba a má analogickú funkciu ako modlitba dňa a modlitba po prijímaní. Ako sa úvodné obrady končia modlitbou dňa (kolektou) a sväté prijímanie modlitbou po prijímaní, tak príprava darov sa končí modlitbou nad obetnými darmi. Zároveň je aj vovodením do eucharistickej modlitby.

Text modlitby nad obetnými darmi sa mení tak ako text kolekty alebo modlitby po prijímaní podľa liturgického roka a zhoduje sa s nimi vo svojej osnove a výstavbe. Odrieka sa takisto postojačky a nahlas.

(Pokračovanie nabadúce)